

Третяк В.О., студент,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Стешин Б.В., студент,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козирева В.П., к.ю.н., доцент

ПРАВИЛА РЕЄСТРАЦІЇ ЦИВІЛЬНИХ ПОВІТРЯНИХ СУДЕН В УКРАЇНІ

На сучасному етапі здійснення правового регулювання (як на міжнародно-правовому рівні, так і національному) польотів повітряних суден з метою здійснення перевезень, вимоги щодо реєстрації суден повинні забезпечувати високий рівень безпеки цієї галузі діяльності людства через виконання, перш за все, вимог норм Конвенції про міжнародну цивільну авіацію [4].

Згідно законодавству України державні і цивільні повітряні судна підлягають обов'язковій реєстрації і можуть бути зареєстровані тільки в одній державі, а експериментальні повітряні судна підлягають обліку, який має внутрішній відомчий організаційний характер і ведеться з метою упорядкування обліку та допуску до польотів експериментальних повітряних суден [1, с. 257].

Реєстрація цивільних повітряних суден України регламентується Правилами реєстрації цивільних повітряних суден в Україні, які визначають, що цивільні повітряні судна мають бути зареєстровані в державному реєстрі незалежно від форми власності та підлягають перереєстрації у разі зміни власника повітряного судна, а також в інших випадках, передбачених правилами. У разі зміни права власності на повітряне судно заявник повинен подати до органу реєстрації документи на реєстрацію (перереєстрацію) повітряного судна в державному реєстрі цивільних повітряних суден України протягом десяти днів з дня одержання документів, що підтверджують право власності [3].

У державному реєстрі цивільних повітряних суден України не реєструються: а) повітряні судна, зліт яких здійснюється за допомогою ніг пілота (дельтаплани, параплани, мотodelьтаплани, мотопараплани тощо); б) метеорологічні кулі-пілоти, які використовуються виключно для метеорологічних потреб, безпілотні повітряні судна, авіаційні моделі тощо; в) безпілотні некеровані аеростати без корисного вантажу [2].

Реєстрація повітряного судна в державному реєстрі не є свідченням права власності конкретної юридичної або фізичної особи. Реєстраційне посвідчення видається на підставі заявки на реєстрацію та документів, передбачених правилами реєстрації.

Повітряне судно може бути зареєстровано в державному реєстрі цивільних повітряних суден України, якщо воно: а) є власністю юридичної або фізичної особи України; б) орендується юридичною або фізичною особою України в іноземного власника; в) виключено з реєстру повітряних суден держави попередньої реєстрації або не було зареєстровано раніше; г) має сертифікат відповідного типу або еквівалентний до нього документ; в) технічно справне, укомплектоване експлуатаційно-технічною документацією [2].

Реєстраційне посвідчення повітряного судна є обов'язковим бортовим документом і під час виконання польоту повинно бути на повітряному судні. Заміна оригіналу реєстраційного посвідчення на копію не дозволяється. У разі якщо кабіна екіпажу повітряного судна не захищена від повітряного потоку, має обмежені розміри або повітряне судно не має кабіни, дозволяється виконання польотів з нотаріально завіреною копією реєстраційного посвідчення. У разі аеродромних польотів та польотів з виконанням фігур вищого пілотажу допускається наявність реєстраційного посвідчення повітряного судна у керівника польотів або в представника командира повітряного судна [3].

Реєстраційне посвідчення повітряного судна втрачає чинність, якщо: а) повітряне судно виключено з державного реєстру цивільних повітряних суден України; б) відбулася зміна права власності на повітряне судно; в) відбулася зміна назви та (або) місцезнаходження власника повітряного судна; г) відбулася зміна реєстраційного знака повітряного судна; ґ) відбулася зміна типу (моделі) повітряного судна; д) закінчився строк дії реєстраційного посвідчення повітряного судна; е) реєстраційне посвідчення повітряного судна загублено; є) реєстраційне посвідчення повітряного судна стало непридатним для використання; ж) на повітряне судно, що знаходиться на території України, протягом двадцяти чотирьох місяців не видавався сертифікат льотної придатності повітряного судна або дозвіл на виконання польотів; з) державний орган реєстрації видав нове реєстраційне посвідчення повітряного судна [2].

Отже, державна реєстрація цивільних повітряних суден України є документальним підтвердженням державним органом України поширення юрисдикції держави на дане повітряне судно з виникаючими зобов'язаннями і правами його власника,

експлуатанта і держави, відповідно до вимог чинного законодавства.

Література

1. Панькова Л.О. Транспортне право України. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 492 с.

2. Повітряний кодекс України від 19 трав. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17> (дата звернення: 07.10.2019).

3. Про затвердження Авіаційних правил України, Частина 47 «Правила реєстрації цивільних повітряних суден в Україні»: наказ Державної авіаційної служби України від 5 лют. 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0240-19> (дата звернення: 07.10.2019).

4. Про міжнародну цивільну авіацію 1944: Конвенція ІКАО від 7 груд. 1944 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038 (дата звернення: 07.10.2019).

УДК 629.7(091)+(4/9)(043.2)

Ущапівська А.Р., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Похиленко І.С., к.ю.н., доцент

АВІАЦІЯ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Історія авіації в усі часи викликала непідробний інтерес, це цілком зрозуміло, тому що завоювання людиною повітряного простору є однією з найбільш захоплюючих сторінок в історії технічного прогресу.

Що ж таке авіація? Авіація – це діяльність юридичних осіб будь-якої організаційно-правової форми, спрямована на створення умов та використання повітряного простору людиною за допомогою повітряних суден та інших літальних апаратів [4, с. 17].

Наприкінці другої світової війни стало зрозуміло, що після її завершення розпочнеться бурхливий розвиток цивільної авіації. Вже тоді весь світ був готовий пересісти на найшвидший транспорт, здатний із небаченою швидкістю переміщати сотні тисяч людей. Однак таке повітряне пересування потребувало не тільки організаційного, але й у правового оформлення, оскільки масові перельоти з однієї країни в іншу і відповідно перетин повітряними судами безлічі кордонів істотно зачіпали національний суверенітет держав і могли спричинити небажані інциденти і навіть конфлікти [3].